

Τάσος Ανθουλιάς

ΤΥΝΗΣΙΑ

Η Δημοκρατία της Τυνησίας είναι μια μικρή χώρα στις μεσογειακές ακτές της Βόρειας Αφρικής. Συνορεύει με την Αλγερία στα δυτικά και τη Λιβύη στα νοτιοανατολικά. Το 60% της χώρας περιλαμβάνει γόνιμα εδάφη και προσβάσιμες ακτές, ενώ το 40% καταλαμβάνει η έρημος Σαχάρα.

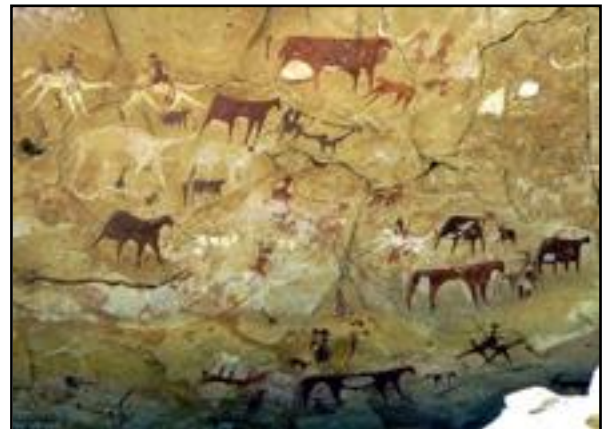

ΧΕΛΙΔΟΝΙ 2024

Στην Τυνησία βρίσκεται το βορειότερο σημείο της Αφρικής, το ακρωτήριο Άντζελα. Η πρωτεύουσά της και η μεγαλύτερη πόλη είναι η Τύνιδα, που βρίσκεται στη βορειοανατολική ακτή της, γεγονός που δίνει στη χώρα το όνομά της.

Εργαλεία της λίθινης εποχής, περίπου 200.000 χρόνια πριν, που βρέθηκαν κοντά στην Κελίμπια είναι τα πρώτα στοιχεία ανθρώπινης δραστηριότητας στην περιοχή. Πριν από 12.000 χρόνια άρχισε να υπάρχει η λεγόμενη «τέχνη του βράχου» στη Σαχάρα που αποτελείται από σχέδια καθώς και φιγούρες ζώων και ανθρώπων.

Τον 9ο αιώνα π.Χ. ιδρύθηκε από τους Φοίνικες η Καρχηδόνα. Τα ερείπιά της βρίσκονται κοντά στη σημερινή πρωτεύουσα Τύνιδα. Οι Φοίνικες είχαν έρθει από ανατολικά εκεί που είναι σήμερα ο Λίβανος. Η πόλη αναπτύχθηκε από μία αποικία των Φοινίκων της πρώτης χιλιετίας π.Χ. σε πρωτεύουσα της αρχαίας αυτοκρατορίας των Καρχηδονίων.

Ο θρύλος αναφέρει ότι η πόλη ιδρύθηκε από τη βασίλισσα Διδώ, όπως αναφέρεται και στην Αινειάδα του Βιργίλιου. Ο Έλληνας συγγραφέας Τιμαίος ο Ταυρομενίτης αναφέρει ότι η πόλη ιδρύθηκε το 814 π.Χ.

Η τοποθεσία της πόλης την κατέστησε κυρίαρχο εμπορικό σταθμό στη Μεσόγειο. Όσα πλοία ταξίδευαν ήταν υποχρεωμένα να περάσουν μεταξύ της Σικελίας και της Καρχηδόνας. Στη φωτογραφία αναπαράσταση της Καρχηδόνας. Μπροστά φαίνεται το μεγάλο λιμάνι για τα πολεμικά πλοία της και πίσω είναι η ακρόπολη της.

Η Καρχηδόνα έφτασε στο απόγειό της τον τέταρτο αιώνα π.Χ. ως μία από τις μεγαλύτερες μητροπόλεις στον κόσμο. Ήταν το κέντρο της Καρχηδονιακής Αυτοκρατορίας, μιας μεγάλης δύναμης που κυριαρχούσε στην αρχαία δυτική και κεντρική Μεσόγειο Θάλασσα. Το εκτεταμένο εμπορικό της δίκτυο έφτασε μέχρι τη δυτική Ασία και τη βόρεια Ευρώπη, παρέχοντας μια σειρά από εμπορεύματα από όλο τον αρχαίο

κόσμο. Αυτή η εμπορική αυτοκρατορία εξασφαλιζόταν από ένα από τα μεγαλύτερα και ισχυρότερα ναυτικά της αρχαίας Μεσογείου και έναν στρατό αποτελούμενο σε μεγάλο βαθμό από ξένους μισθοφόρους.

Η ιστορική μελέτη της Καρχηδόνας αποδεικνύεται ιδιαίτερα προβληματική. Κι αυτό γιατί ο πολιτισμός καθώς και τα επίσημα έγγραφα της καταστράφηκαν από τους Ρωμαίους με το τέλος του Τρίτου Καρχηδονιακού Πολέμου.

Ο Αννίβας ήταν Καρχηδόνιος στρατηγός και το όνομά του σήμαινε «η χάρη του Βάαλ». Θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους στρατηλάτες όλων των εποχών. Η φήμη του οφείλεται στα επιτεύγματά του κατά τη διάρκεια του Β' Καρχηδονιακού πολέμου καθώς και στην πορεία του από την Ισπανία μέσω των Πυρηναίων και των Άλπεων με κατεύθυνση τη Βόρεια Ιταλία. Ο δρόμος για τη Ρώμη φαινόταν πλέον ανοιχτός και η φράση «ο Αννίβας προ των πυλών» (Hannibal ante portas Roma) σημάδεψε τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία για χρόνια. Ωστόσο ο Καρχηδόνιος στρατηγός δεν βάδισε κατά της αιώνιας πόλης και προτίμησε να κινηθεί προς τη Νότιο Ιταλία.

Το 204 π.Χ. μπόρεσαν οι Ρωμαίοι να αντεπιτεθούν κάνοντας απόβαση στη Βόρεια Αφρική. Στην περίφημη μάχη της Ζάμας το 202 π.Χ., ο Σκιπίων ο Αφρικανός νίκησε τον Αννίβα. Τον ανάγκασε σε υποταγή και κατέστρεψε ολοσχερώς την Καρχηδόνα φοβούμενος μια νέα εξέγερση.

Κατά τη ρωμαϊκή περίοδο, η περιοχή της σημερινής Τυνησίας γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη. Η οικονομία γνώρισε άνθηση: η ευημερία της περιοχής εξαρτιόταν από τη γεωργία. Ήταν η σιταποθήκη της Αυτοκρατορίας. Τον 2ο αιώνα μ.Χ. το ελαιόλαδο συναγωνιζόταν τα δημητριακά ως εξαγωγικό είδος. Υπήρχε μεγάλη παραγωγή ψηφιδωτών και κεραμικών που εξάγονταν

κυρίως στην Ιταλία.

Κατά τον 5ο και 6ο αιώνα (από το 430 ως το 533 μ.Χ.) οι Γερμανοί Βάνδαλοι εισέβαλαν και κυβέρνησαν ένα βασίλειο στη βορειοδυτική Αφρική. Η περιοχή ανακαταλήφθηκε το 533, επί αυτοκράτορα Ιουστινιανού Α', από τη Βυζαντινή αυτοκρατορία με αρχηγό τον στρατηγό Βελισάριο.

Προς τα τέλη του 7ου αιώνα έγινε η αραβική μουσουλμανική κατάκτηση της περιοχής. Ίδρυσαν την πρώτη ισλαμική πόλη στη βορειοδυτική Αφρική, το Καΐρουάν. Εκεί το 670 μ.Χ. κατασκευάστηκε το Τζαμί της Ούκμπα.

Αυτό το τζαμί είναι το παλαιότερο και πιο διάσημο ιερό στη μουσουλμανική Δύση με τον παλαιότερο στον κόσμο μιναρέ που υπάρχει ακόμα. Θεωρείται ένα αριστούργημα της ισλαμικής τέχνης και αρχιτεκτονικής.

Κυβέρνησαν διαδοχικές μουσουλμανικές δυναστείες, ενώ δεν έλειψαν και εξεγέρσεις από τους Βέρβερους. Οι ακτές βρέθηκαν για λίγο χρονικό διάστημα υπό την κυριαρχία των Νορμανδών της Σικελίας τον 12ο αιώνα.

Η Τυνησία έγινε τμήμα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας το 1574. Η Οθωμανική Πύλη διόρισε κυβερνήτη πασά για την Τύνιδα, υποστηριζόμενο από Γενίτσαρους. Στην περιοχή δρούσαν οι Βερβερίνοι πειρατές, οι επιδρομές των οποίων σταδιακά άρχισαν να μειώνονται λόγω της αυξανόμενης δύναμης των ευρωπαϊκών κρατών, με αποτέλεσμα τον αφανισμό τους. Το 1705 η εξουσία της περιοχής περιήλθε στη

δυναστεία των Χουσεΐν, οι οποίοι δημιούργησαν το αυτόνομο μπεηλίκι της Τύνιδας.

Η Τυνησία έγινε προτεκτοράτο της Γαλλίας το 1881, αφού οι Γάλλοι υποστήριξαν ότι τα Τυνησιακά στρατεύματα διέσχισαν τα σύνορα της αποικίας τους της Αλγερίας. Η Τυνησία ανακήρυξε την ανεξαρτησία της από τη Γαλλία το 1956.

Ο πρώτος σύγχρονος ηγέτης της ήταν ο Πρόεδρος Χαμίμπ Μπουργκίμπα, ο οποίος έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην απόκτηση της ανεξαρτησίας της Τυνησίας το 1956. Στα χρόνια της θητείας του, τα επιτεύγματά του περιλάμβαναν: μεταρρυθμίσεις των νόμων, οικονομικές πολιτικές που παρέκαμψε για λίγο προς μια σοσιαλιστική κατεύθυνση, μια μέτρια αλλά σταθερή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και μια εξωτερική πολιτική με ανεξάρτητη προσέγγιση, διατηρώντας παράλληλα τις εμπορικές και οικονομικές συνδέσεις με τη Δύση.

Η Τυνησία ήταν η μόνη δημοκρατία στη Βόρεια Αφρική το 2020. Οι γυναίκες κατέχουν πάνω από το 20% των εδρών στο κοινοβούλιο της χώρας, κάτι σπάνιο για τον αραβικό κόσμο. Ο Κώδικας Προσωπικής Κατάστασης, για τα δεδομένα του μουσουλμανικού κόσμου και της Βόρειας Αφρικής, είναι πολύ προοδευτικός. Επιτρέπει

στις γυναίκες να έχουν τη δυνατότητα να διευθύνουν και να έχουν επιχειρήσεις, να έχουν τραπεζικούς λογαριασμούς και να ζητούν να τους εκδοθεί διαβατήριο χωρίς να χρειάζεται η συναίνεση του άνδρα. Απαγορεύτηκε η πολυγαμία αλλά και το δικαίωμα του άνδρα να χωρίσει τη γυναίκα του απλά με την απόφασή του, δηλαδή θεσμοθετήθηκε συναινετικό διαζύγιο. Ο Κώδικας Προσωπικής Κατάστασης εφαρμόζεται σε όλους τους Τυνησίους ανεξάρτητα από τη θρησκεία τους.

Πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη της Τυνησίας είναι η Τύνιδα, που βρίσκεται κοντά στην αρχαία Καρχηδόνα και έχει πληθυσμό 2,5 εκατομμύρια κατοίκους.

